

Notat Kompetenceforhold, opførelse af kommunale ældreboliger

Eksempel:

Sundheds- og Seniorudvalget ønsker et nybyggeri af kommunale ældreboliger. Notatet indeholder en beskrivelse af en mulig måde at håndtere kompetencedelingen på i praksis.

Hvem har retten til at beslutte, om byggeriet igangsættes?

Byrådet – kompetencen er ikke uddelegeret.

Der er tale om et omfattende projekt, herunder ressourcemæssigt i forhold til såvel projektforarbejde, anlæg og drift. Derfor bør sagen nok behandles over flere omgange af Byrådet, det vil sige efter den indledende sagsbehandling i form af en principbeslutning, og når beslutningsgrundlaget omkring igangsætning af byggeriet foreligger.

Hvem er "sagsbærende enhed"?

Sundheds- og Seniorudvalget – det følger af styrelsesvedtægten, at pleje- og ældreboliger er udvalgets ansvarsområde.

Med sagsbærende enhed skal her forstås pligten til at fremme sagen, herunder sikre at den oplyses sagligt korrekt, inden den forelægges Byrådet.

Ikke en sag men flere enkeltsagsforløb

Såvel principalsagen som igangsætningssagen vil formodentligt også indeholde anmodning om tildeling af ressourcer – prioritering af ressourcer til det forberedende arbejde og bevilling til selve byggeriet.

Et så omfattende projekt vil typisk også indebære behov for beslutning omkring enkeltspørgsmål ud over selve byggeriet. Det kunne f.eks. være en sag omkring tilvejebringelse af lokalplan eller en sag om køb af ejendom. Sådanne sager skal håndteres i overensstemmelse med den kompetencefordeling, der er gældende på fagområdet. Det bør derfor i givet fald overvejes, om sådanne sager med fordel kan håndteres som selvstændige sager med henblik på at sikre overskueligheden i den enkelte sag – jo flere delspørgsmål, som belyses i den enkelte sag, jo sværere kan den være at forstå navnlig for udenforstående.

Hvilke andre politiske udvalg skal inddrages?

Det fremgår af § 21, stk. 2 i styrelsesloven, at Sundheds- og Seniorudvalget skal sikre, at andre udvalg med væsentlig interesse i beslutningen om opførelse af nye ældreboliger høres, inden sagen forelægges Byrådet til beslutning. Sådanne indstillinger fra andre udvalg kan selvfølgelig indhentes, efter at Sundheds- og Seniorudvalget har truffet beslutning om udvalgets egen indstilling til Byrådet. Men denne form for inddragelse vil typisk ikke være tilstrækkeligt til at sikre en ordentlig oplysning af sagen, herunder at Sundheds- og Seniorudvalget træffer beslutning om udvalgets egen indstilling til Byrådet på et fuldt oplyst grundlag.

Af styrelsesvedtægten fremgår det f.eks. at der er relevante opgaver, hvor den umiddelbare forvaltning varetages af andre udvalg end Sundheds- og Seniorudvalget.

Det økonomiske grundlag – Byrådet og Økonomiudvalget
Køb af ejendom – Økonomiudvalget
Lokalplan - Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget

Har Landdistrikts-, Teknik- og Ejendomsudvalget ikke en særlig rolle ved nybyggeri af ældreboliger som ansvarlig for driften af de kommunale ejendomme?

Nej, når byggeriet er i drift, ligger ansvaret for den umiddelbare forvaltning vedrørende driften af bygningerne hos Landdistrikts-, Teknik- og Ejendomsudvalget. Ansvar for den umiddelbare forvaltning af de kommunale aktiviteter i bygningerne ligger selvfølgelig fortsat hos Sundheds- og Seniorudvalget.

I forbindelse med afklaringen af, om nybyggeri er den rigtige disposition, vil der være behov for at afklare en række forhold, f.eks. om der er ledig kapacitet i den nuværende ejendomsportefølje, som med fordel kunne udnyttes frem for at bygge. Der vil også være behov for at afdække de økonomiske behov ved den fremtidige bygningsdrift. Men sådanne spørgsmål afklares administrativt, og indebærer ikke en politisk stillingtagen i Landdistrikts-, Teknik- og Ejendomsudvalget.

Hvad er administrationens rolle?

Det administrationens opgave at sikre, at Sundheds- og Seniorudvalget forelægges sagligt oplyste sager. Administrationen har ansvaret for i den enkelte sagsfremstilling til udvalget at opstille det politiske valg, det vil bl.a. sige at opstille fordele og ulemper ved etableringen af nye ældreboliger, herunder at opstille en afvejning af nybyggeri overfor f.eks. ombygning. Det kan godt være en længere proces mellem udvalg og administration at nå frem til en sag, som kan forelægges Byrådet. F.eks. kan der være behov for, at udvalget på et møde udvælger de saglige hensyn, som skal indgå i afvejningen for og imod, hvorefter det er disse saglige hensyn, som administrationen belyser i den endelige sagsfremstilling.

Forslag til procesdesign

Der vil formodentligt være behov for flere behandlinger i Sundheds- og Seniorudvalget, inden der kan forelægges en indstilling for Byrådet. Det kunne give anledning til en alt for lang sagsfremstilling og dermed forvirring omkring indhold, kompetencer og konklusioner. Det kan gribes an på følgende måde:

Sagsforberedelsen splittes i to – en del som er Sundheds- og Seniorudvalgets interne arbejde med det mål at nå frem til en indstilling til Byrådet, og en del som er Sundheds- og Seniorudvalgets forelæggelse af en sag for Byrådet. Der kan sagtens være flere sager i forbindelse med den interne afklaring, ikke mindst når andre udvalg høres. Der kan kun være en sag som afslutning på den forberedende sagsbehandling i Sundheds- og Seniorudvalget, som sendes videre til Byrådets beslutning.

I forhold til skabelonen for sagsfremstillinger skal det bemærkes, at "proces-sagen" er internt arbejde i Sundheds- og Seniorudvalget og derfor udvalgets beslutningskompetence. Dette kompetenceforhold gælder også, ved eventuelle høringer af andre udvalg, men der skal selvfølgelig i givet fald redegøres for forløb og sammenhæng over for de udvalg, der inddrages.

Når så Sundheds- og Seniorudvalget har truffet beslutning om en indstilling til Byrådet med baggrund i procesarbejdet, udarbejdes der en ny sag, en egentlig beslutningssag indeholdende udvalgets indstilling til Byrådet.

Beslutningssagen til Byrådet bør i hvert fald indeholde....

- beskrivelse af de retlige rammer,
- beskrivelse af, hvordan sagen er blevet oplyst (godtgør oplysningernes validitet),
- analyse af kapacitetsbehovet,
- opstilling og belysning af de saglige hensyn, som indgår i afvejningen, det vil sige fordele og ulemper ved de relevante alternative løsningsmuligheder f.eks. nybyggeri og ombyggeri (bemærk at det er de samme saglige hensyn, som belyses under nybyggeri og ombyggeri, da det er konklusionerne her, som muliggør en afvejning),
- herunder som minimum i grove træk en beskrivelse af de projektforslag, der vælges imellem, idet tidsperspektivet og projektomfanget også er relevante hensyn i afvejningen, samt
- beskrivelse af de ressourcemæssige rammer for hvert projekt, og til sidst
- udvalgets indstilling omkring, hvorvidt det ene eller det andet anbefales.